

Другу проблему вирішити шляхом усунення недоліків на фоні правового регулювання даного виду діяльності, конкретизуючи зміст відповідних положень, знижуючи тим самим можливість для ухилення від сплати податків.

Третю проблему, розв'язати шляхом запровадження активної рекламної компанії страхової діяльності у сфері господарювання, заради підвищення правової освіченості, як приватних підприємців, так і учасників великого бізнесу. Сприятиме цьому, на нашу думку, буде також розширення кола видів підприємницької діяльності, що потребує обов'язкового страхування та запровадження податкових чи інших пільг.

Отже, активізація ринку страхової діяльності в Україні забезпечить захист суб'єктів господарювання від несприятливих ризиків, які їх очікують під час здійснення підприємницької діяльності та здійснить складний процес із залучення коштів до інвестиційних програм, що так потрібні економіці нашої держави.

ЗАХИСТ ПРАВ АКЦІОНЕРІВ ПРИ ВЧИНЕННІ ЗНАЧНИХ ПРАВОЧИНІВ

Чернявська О.О., студент ННПП НАВС

Науковий керівник: к.ю.н., доцент, завідувач кафедри господарсько-правових дисциплін ННПП НАВС Нескороджена Л.Л.

При розгляді питання про захист прав акціонерів при укладенні значних правочинів слід звернути увагу на нововведення українського законодавства про акціонерні товариства, запровадженим Законом України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. № 514-VI (далі - Закон), де є норми, які регулюють правочини, щодо вчинення яких є заінтересованість з боку акціонерів товариства, його посадових осіб та їх афілійованих осіб.

Поява термінів «значного правочину та правочину із заінтересованістю» зумовлена бажанням розробників Закону законодавчо обмежити діяльність органів управління акціонерного товариства та спрямована на запобігання зловживань з боку виконавчого органу та/або наглядової ради товариства. Головною метою введення цих термінів є захист прав акціонерів, кредиторів акціонерних товариств та третіх осіб.

Для того щоб не стримувати діяльність АТ у разі необхідності укладення значних правочинів протягом року, тобто в період між скликаннями загальних зборів акціонерів, Законом про АТ пропонується механізм попереднього схвалення загальними зборами значних правочинів, які можуть ним вчинятися протягом не більш як одного року, із зазначенням характеру правочинів та їх граничної вартості (ч. 3 ст. 70 Закону про АТ).

Проте, Закон має недоліки, які можуть утруднити захист прав акціонерів при вчиненні товариством правочинів, щодо яких є заінтересованість.

По-перше, Закон надзвичайно обмежив право акціонера на непрямий позов. Право акціонера товариства на непрямий позов до третіх осіб, здебільшого до посадових осіб товариства, з метою захисту порушених прав товариства є одним з основних способів захисту прав міноритарних акціонерів у багатьох країнах світу. Це право встановлене законодавством Російської Федерації (п. 1 ст. 84 Федерального Закону РФ «Про акціонерні товариства») і Великобританії (ч. 3 ст. 260 Акта про компанії - 2006). Передбачене воно і в моделі Закону «Про акціонерні товариства» для РФ (п. 4 ст. 84).

В Україні до прийняття Закону акціонери згідно з Рішенням Конституційного Суду від 01.12.2004 р. № 18-рп/2004 могли подати позов, лише коли були порушені їхні права, а не права товариства. Новий Закон у п. 2 ст. 72 встановив право акціонера вимагати визнання недійсним правочину, який вчинений без дотримання необхідних процедур отримання згоди на нього, що фактично є правом на непрямий позов. Але порівняно з іншими країнами світу в Україні право на непрямий позов значно обмежене тим, що акціонер може вимагати визнання правочину недійсним тільки тоді, коли товариство вчинило його з юридичною особою, усі акції (частки, паї) якої належать заінтересованій особі та/або її афілійованим особам, без дотримання необхідних процедур погодження цього правочину. Недобросовісні акціонери чи посадові особи

можуть легко позбавити акціонерів права вимагати визнання правочину недійсним, якщо хоча б одна акція юридичної особи належить тому, хто не є особою, заінтересованою у вчиненні правочину, або її афілійованою особою.

Отже, щоб право на непрямий позов було ефективним способом захисту прав міноритарних акціонерів, зазначене обмеження слід скасувати. Тоді міноритарні акціонери матимуть право вимагати визнання правочину, щодо якого є заінтересованість, недійсним у всіх випадках, коли не була отримана згода на його вчинення товариством.

По – друге, відсутність заборони акціонеру та його афілійованим особам голосувати на загальних зборах акціонерів при вирішенні питання про вчинення правочину. Це дозволить мажоритарним акціонерам голосувати за вчинення правочинів на загальних зборах акціонерів та укладати з товариством правочини, які, можливо, не були б погоджені, якби заінтересований акціонер та його афілійовані особи не мали права голосу при голосуванні, а тому необхідно передбачити в Законі заборону голосування для акціонерів та їх афілійованих осіб при прийнятті рішення про вчинення з ними правочину.

По – третє, це норма, згідно з якою члени наглядової ради та акціонер, який голосував за їх обрання, за умови, що цей акціонер самостійно та/або з його афілійованими особами віддав за цих членів наглядової ради більше 50% голосів від загальної кількості голосів, що були віддані за них при їх обранні, не вважаються афілійованими особам.

Одним із варіантів усунення цього недоліку може стати доповнення Закону положенням, яке кваліфікуватиме таких членів наглядової ради як афілійованих щодо акціонера, який їх обрав.

Насамкінець, стан законодавства, що регулює вчинення правочинів, щодо яких є заінтересованість, має важливе значення для забезпечення прав міноритарних акціонерів товариства і може бути вирішальним чинником при прийнятті акціонером рішення про здійснення інвестиції в акціонерне товариство або відмову від них. Це підтверджує і Світовий банк, який щороку публікує звіт про стан законодавства про вчинення правочинів, щодо яких є заінтересованість.

Отже, Закон потребує змін, які посилять захист прав акціонерів, акціонерного товариств і наблизять вітчизняну систему регулювання правочинів, щодо яких є заінтересованість, до відповідних систем провідних країн світу.

ЗАХИСТ ПРАВ ІНВЕТОРІВ ПІД ЧАС ІНВЕСТУВАННЯ БУДІВНИЦТВА ЖИТЛА В УКРАЇНІ

Хоменко О.О., студент ННПП НАВС

Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри господарсько-правових дисциплін ННПП НАВС Борцевич П.С.

В Україні досить гостро стає проблема захисту інвестицій, зокрема: інвестицій внесених фізичними особами в об'єкти житлового будівництва. Існування такої проблеми обумовлено, зокрема, відсутністю чіткої нормативно-правової регламентації механізму захисту прав інвесторів від недобросовісних забудовників.

Фізичні та юридичні особи в Україні мають право здійснювати інвестування у будівництво житлового та нежитлового фонду. Частиною 3 статті 4 Закон України «Про інвестиційну діяльність» визначено, що інвестування та фінансування будівництва об'єктів житлового будівництва з використанням недержавних коштів, залучених від фізичних та юридичних осіб, у тому числі в управління, може проводитися виключно через фонди фінансування будівництва (ФФБ), фонди операцій з нерухомістю (ФОН), інститути спільного інвестування, а також шляхом випуску цільових облігацій, виконання зобов'язань за якими забезпечується одиницею такої нерухомості, відповідно до законодавства.

Щодо інвестування через ФФБ – фонди фінансування будівництва, то Законом України «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при